

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/60/2016
Identifikačné číslo spisu:	7115206641
Dátum vydania rozhodnutia:	02.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7115206641.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu ATTICA a. s., so sídlom Hrnčiarska 23, 040 01 Košice, IČO: 36 175 510, zastúpeného Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s. r. o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice I, IČO: 36 863 017, proti žalovanému W.. W.R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. G. Y. XX, XXX XX T., o zaplatenie sumy 610 768, 30 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cob/44/2016-52 z 21. júna 2016, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu odmieta.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I. (ďalej aj „súd prvej inštancie“) prvou výrokovou vetou uznesenia č. k. 29Cb/115/2015-37 zo 17. februára 2016 zrušil uznesenie Okresného súdu Košice I. č. k. 29Cb/115/2015-24 zo 6. augusta 2015 a druhovou výrokovou vetou uznesenia žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Rozhodnutie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov súd prvej inštancie odôvodnil tým, že na oslobodenie žalobcu od súdnych poplatkov podľa ust. § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) neboli splnené zákonné podmienky.

2. O odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o nepriznaní oslobodenia žalobcovi od platenia súdnych poplatkov rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 4Cob/44/2016-52 z 21. júna 2016. V odôvodnení uznesenia uviedol, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo doručené žalobcovi dňa 10. marca 2016. Lehota 15 dní na podanie odvolania začala plynúť nasledujúcim dňom 11. marca 2016 a skončila dňom 25. marca 2016 (piatok). Keďže žalobca podal odvolanie proti napadnutému uzneseniu súdu prvej inštancie podaním z 24. marca 2016, a to elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 28. marca 2016, podal ho po uplynutí 15 - dňovej zákonnej lehoty na podanie odvolania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd odvolanie žalobcu odmietol ako oneskorene podané podľa ust. § 218 ods. 1 písm. a/ OSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dňa 6. septembra 2016 (osobne na súde prvej inštancie) dovolanie. Jeho prípustnosť vyvodzoval z ust. § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a ust. § 421 ods. 1 v spojení s ust. § 432 CSP. Vzhľadom na skutočnosť, že CSP neobsahuje osobitnú úpravu náležitostí dovolania, ktoré je podané za účinnosti CSP proti rozhodnutiu súdu vydanému za účinnosti OSP, žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) uviedol, že z procesnej opatrnosti odôvodňuje dovolanie aj podľa príslušných ustanovení OSP, pretože v konaní došlo k vade uvedenej v ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ OSP).

4. Dovolateľ uviedol, že odvolací súd nesprávne posúdil lehotu na podanie odvolania, pretože posledný deň lehoty (25.03.2016) pripadol na deň pracovného pokoja (Veľký piatok). Posledným dňom lehoty (v zmysle ust. § 121 ods. 4 a 5 CSP, resp. ust. § 57 ods. 2 a 3 OSP) bol preto deň 28.03.2016. Keďže on podal odvolanie proti napadnutému uzneseniu súdu prvej inštancie elektronicky dňa 28.03.2016, podal ho včas. Navrhol preto, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 CSP) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

6. Dovolanie žalobcu bolo podané dňa 6. septembra 2016. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil Občiansky súdny poriadok (zákon č. 99/1963 Zb.). Podľa ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Citované ustanovenie CSP zakotvuje princíp tzv. okamžitej aplikability procesnoprávnej normy, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije aj na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona.

7. V posudzovanom prípade dovolanie bolo podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový procesný kódex - Civilný sporový poriadok. Dovolací súd preto prípustnosť dovolania posudzoval podľa príslušných ustanovení CSP, a nie ustanovení dovtedy platného a účinného procesného kódexu - Občianskeho súdneho poriadku.

8. V novom civilnom sporovom kódexe je dovolanie upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Civilný sporový poriadok (ako aj predtým platný a účinný Občiansky súdny poriadok) právnu úpravou dovolania (podmienok, za ktorých je dovolanie procesne prípustné) a dovolacieho konania nezaručuje, že každé podané dovolanie bude vždy prípustné a že dovolací súd sa vždy bude zaoberať aj vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Úspešné uplatnenie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je prvotne podmienené záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následne druhotným záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj dôvodný. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému prvotnému záveru, platná právna úprava mu neumožňuje, aby v dovolacom konaní pristúpil k vecnému prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Ak by dovolací súd posudzoval vecnú správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon. Pokiaľ teda dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Pre opačný prístup dovolacieho súdu nedáva Civilný sporový poriadok zákonný podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Teda, predpokladom toho, aby dovolací súd preskúmal dovolaním napadnuté rozhodnutie z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu je jeho zákonná prípustnosť. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nový Civilný sporový poriadok, v porovnaní s Občianskym súdnym poriadkom (platným a účinným do 30.06.2016), výrazne obmedzuje prípustnosť predmetu dovolania (objektívnu stránku dovolania) v súlade s novým koncepčným ponímaním inštitútu

dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z tohto dôvodu upravuje aj prísnejšie podmienky jeho prípustnosti, v porovnaní s podmienkami upravenými v predtým platnom a účinnom Občianskom súdnom poriadku.

9. Prípustnosť dovolania predpokladá splnenie subjektívnej a objektívnej podmienky jeho prípustnosti.

10. Subjektívna podmienka prípustnosti dovolania zohľadňuje osobný aspekt tohto opravného prostriedku, t. j. to, či dovolanie podala na to oprávnená osoba. Objektívna podmienka prípustnosti dovolania zohľadňuje vecný aspekt tohto opravného prostriedku, t. j. to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné. Záver o tom, že dovolanie je procesne prípustné vyžaduje súčasné splnenie oboch podmienok, t. j. podmienky subjektívnej a podmienky objektívnej.

11. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

12. Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Podľa ust. § 420 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Podľa ust. § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

15. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval z ust. § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Vecou samou sa vo všeobecnosti rozumie nárok uplatňovaný iniciátorom (žalobcom) súdneho konania, ktorý tvorí predmet daného konania. Rozhodnutím vo veci samej je rozhodnutie v merite veci (tzv. meritórne rozhodnutie), teda rozhodnutie o žalobcom uplatnenom nároku, o ktorom súd rozhodol podľa hmotného práva. Pokiaľ dovolateľ napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí jeho odvolania, ktoré podal proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, tak takéto uznesenie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím vo veci samej.

17. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí treba považovať také procesné rozhodnutie, ktorým sa konanie skončilo bez toho, aby sa vec meritórne rozhodla (napr. uznesenie o zastavení odvolacieho konania v dôsledku späťvzatia odvolania, nezaplatenia súdneho poplatku, uznesenie o pripustení späťvzatia žaloby a zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie a zastavení konania, uznesenie o odmietnutí oneskorene podaného odvolania, podaného proti rozsudku súdu prvej inštancie a pod.). Za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí však rozhodne nemožno považovať procesné (nemeritórne) uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania podaného proti procesnému uzneseniu súdu prvej inštancie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

18. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že v posudzovanom prípade nie je splnená objektívna podmienka procesnej prípustnosti dovolania, keďže dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím vo veci samej a ani iným (nemeritórnym) rozhodnutím, ktorým sa

konanie končí. Proti dovolaním napadnutému uzneseniu preto nie je dovolanie prípustné v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP v spojení s ust. § 419 CSP. Z tohto dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmietol podľa ust. § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

19. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval súbežne z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a aj z ustanovenia § 421 CSP (hoci bez uvedenia konkrétneho ustanovenia, a to napriek tomu, že citované ustanovenie upravuje tri rôzne prípady prípustnosti dovolania pod písmenami a/, b/, c/). V tomto smere dovolací súd poukazuje na rozhodnutie Veľkého senátu občianskoprávneho kolégia NS SR (uznesenie sp. zn. 1VCdo/2/2017 z 19. apríla 2017), ktorým sú senáty Najvyššieho súdu Slovenskej republiky viazané (ust. § 48 ods. 3, prvá veta CSP) a podľa záveru ktorého kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 CSP a ust. § 421 CSP je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska ust. § 420 CSP. S poukazom na vyššie uvedený záver Veľkého senátu občianskoprávneho kolégia NS SR dovolací súd sa v posudzovanom prípade nezaoberal ďalším uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle ust. § 421 CSP.

20. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné podať opravný prostriedok.